

AVSKYTINGSPLAN FOR SETESDAL-RYFYLKE 2013.

Innledning

Årets avskytingsplan har framkommet som et resultat av diskusjonene om bestandsstatus, mål og virkemidler. Målene i bestandsplanen ligger selvfølgelig i bunnen, men det er også forsøkt å ta hensyn til de signaler som er kommet fra rettighetshavere og andre med interesser i villreinforvaltningen. Prosessen er gjennomført som et samarbeid mellom styret i SRV og Kurt Jerstad ved Jerstad Viltforvaltning. Det tradisjonelle figurgrunnlaget er også i år ajourført. Dette er lagt som vedlegg til avskytingsplanen.

Bestandsstørrelse

På grunn av områdets størrelse og topografi er det svært vanskelig å få nøyaktige tall for bestandsstørrelsen i Setesdal-Ryfylke. Det ble i 2012 dokumentert et fødselsoverskudd på 331 dyr. Dette er det høyeste tallet som er registrert. Samlet er det de siste seks årene registrert et fødselsoverskudd på over 1542 dyr. Dvs. at det er fotografert, og dermed dokumentert, 1542 kalver mer enn det totale antall dyr som er felt. Dersom vi antar at 90% av dyrene er funnet under kalvetellingene blir fødselsoverskuddet 1713 dyr.

Ved beregninger av bestandsstørrelse har vi tidligere, etter rådføring med NINA, brukt 2% naturlig dødelighet per år. NINA har nå begynt å bruke 4-5 prosent naturlig dødelighet ved beregningene på Hardangervidda. Vi har derfor valgt å bruke 5% heretter ved beregning av bestandsstørrelse. Dette gjør at den beregnede bestandsveksten blir noe lavere enn vi tidligere har antatt.

Ved kalvetellingene i 2007 ble det registrert 1070 dyr. Ut fra denne tellingen og struktur-tellingen høsten før er bestanden denne vinteren beregnet til å være i overkant 3000 dyr. Det er da lagt til grunn at 90% av fostringsflokkene ble funnet under kalvetellingen. Dersom vi beregner bestandsstørrelsen ut fra kalvetellingen i 2009 finner vi at årets bestand er nesten 2900 dyr. Kalvetellingen i 2012 var rimelig god og dersom vi legger denne til grunn gir det en vinterbestand i år på ca 2300 dyr. Ut fra observasjoner av radiomerkede dyr er det ikke registrert utvandring eller innvandring av betydning. I avskytingsplanen er det derfor lagt til grunn at bestanden denne vinteren er ca 2900 dyr.

Ved utarbeiding av planer og fastsettelse av fellingsmål har det de siste årene blitt fremholdt fra enkelte hold at sørområdet er omtrent tomt for dyr. Ved kalvetellingen i 2009 ble det totalt funnet 1337 dyr. Av disse var 465 i sør og 872 i nord. Ved å legge til bukkeandelen som er kjent fra strukturteillingene i 2008 og beregne vinterbestand på vanlig måte har vi ut fra disse tellingene denne vinteren en bestand på ca 1000 dyr i sørområdet. Ut fra kalvetellingen i sommer er det beregnet å være 820 dyr, minimum 740.

Avskytingsmål

En bestandsstørrelse på 2900 vinterdyr vil normalt gi en tilvekst på ca 800 kalver i 2013. Med samme avskyting som de siste par årene vil bestanden neste vinter overstige bestandsmålet på 3000 dyr. For å oppnå at bestandsmålet nås settes årets avskytingsmål til 450 dyr.

Forutsetninger

Ved utarbeidelse av årets avskytingsplan for Setesdal Ryfylke er følgende hovedpunkter lagt til grunn:

- Det ble dokumentert 495 kalver ved kalvetellingen i 2012, mens den antatte produksjonen var ca 700 kalver. Avskytingen var 164 dyr. Kjent og antatt fødselsoverskudd i 2012 blir da hhv. 331 og ca 550 dyr.
- Bare de seks siste årene er det dokumentert et samlet fødselsoverskudd på over 1500 dyr i villreinområdet.
- Det er derfor lagt til grunn en økning i bestandsstørrelse fra 2600 dyr forrige vinter til 2900 dyr denne vinteren.
- Vi kan forvente en produksjon i 2013 på ca 800 kalver.
- For å øke bestanden til 3000 vinterdyr i S-R i planperioden settes fellingsmålet i 2013 til 450 dyr. Da vil ca 350 dyr bidra til ønsket bestandsvekst.
- Bestanden på Austheia er på minimum 2000 dyr og derfor vesentlig høyere enn bestandsmålet på 1500 dyr, men har trolig redusert bestanden noe i 2012.
- Kortfordelingen som er brukt i S-R i 2012 har medført en betydelig sparing på voksne bukker. Strukturtellingen i 2011 viste at målet om 20% storbukk nå er oppnådd.
- Kortfordeling og minsteareal skal også i år være likt i hele området.

Avskytingsplanen

Ved jakta i 2012 ble det oppnådd 21% felling, mens det i avskytingsplanen var lagt til grunn 37% felling. Vi velger også i år å legge til grunn i avskytingsplanen at det blir 37% felling (Se avsnittet om samjakt nedenfor). Fellingsmålet settes til 450 dyr og det fastsettes ut fra dette et minsteareal på 5,0 km². Dette gir en samlet kvote på 1224 dyr. Det er fremdeles et mål å øke bestanden.

Den andelen simler som er felt de siste årene er betydelig lavere enn andelen simler i bestanden. Siden det totalt ble felt betydelig færre dyr enn det ble født medfører dette at antallet simler er økt betydelig i bestanden. Storbukkandelen var høsten 2011 i tråd med målsettingen. Kortfordelingen holdes derfor uendret fra i fjor. Kortfordelingen i 2013 blir da som følger: Frie dyr 15%, simle/ungdyr 20%, simle 15% og kalv 50%.

Minsteareal og kortfordeling er som tidligere satt likt for hele villreinområdet. Forskjellen i bestand og målsetninger er ikke større enn at de kan håndteres ved hjelp av samjakt.

Samjakt

Dersom fellingsprosenten blir som forutsatt vil den kvoten som er fastsatt medføre en bestandsvekst også i sørområdet. Opprettholdelsen av likt minsteareal i hele området, samt ønsket om å øke bestanden i sør, tilsier imidlertid at det vil være en stor fordel dersom en betydelig andel kort flyttes fra sør til nord. Resultatet fra jakta de siste årene viser at samjakt har bidradd til at andelen felte dyr i nord har økt i forhold til i sør. SRV har anslått at 150-200 kort fra lagets **medlemmer** i randområdene vil bli brukt på samjakt i år. Villreinlaget oppfordrer sterkt til at lagets medlemmer legger til rette for å flytte kort fra sør til nord. Ved å legge til rette for utstrakt bruk av samjakt også ellers kan man bidra til at fellingsmålet oppnås uten at det må fastsettes unødvendig høye kvoter.

Hvis vi ikke klarer å styre avskytingen ved hjelp av samjakt kan det være et alternativ med soneinndeling for å kunne ha ulik kortfordeling og minsteareal. I forbindelse med klagesaken i 2010 har vi imidlertid fått klare signaler fra Direktoratet for naturforvaltning om at det ikke er aktuelt med soneinndeling i denne planperioden, men at det bør vurderes før neste planperiode. Førrige gang det var innført ulike soner var det imidlertid stor misnøye med sonene og da villreinlaget overtok planarbeidet var det med en klar målsetting om å bli kvitt soneinndelingen for godt.

Avskytingsplan for Setesdal - Ryfylke villreinområde								
2013								
Forutsetninger avskytingsplan 2013								
Fellingsmål:		450 dyr						
Minsteareal:		5,0 km ²						
Kortfordeling:		F	15 %				Kontrollsum:	
		S/U	20 %				100	
		S	15 %					
		K	50 %					
Forv. felling:		37 %						
Tildelte dyr S-R 2013								
Lag	Areal km ²	Sum	F	S/U	S	K	Forventet felt	
							Tot.	Bukk
Odda	159	31	5	6	5	16	11	2
Suldal	802	160	24	32	24	80	59	12
Vinje	237	47	7	9	7	24	17	3
Bykle	793	158	24	32	24	79	58	11
Valle	480	96	14	19	14	48	36	7
Sirdal	746	149	22	30	22	75	55	11
Forsand	305	60	9	12	9	30	22	4
Hjelmeland	512	102	15	20	15	51	38	7
Gjesdal	20	4	1	1	1	2	1	0
Bygland	544	108	16	22	16	54	40	8
Åseral	394	78	12	16	12	39	29	6
Kvinesdal	452	90	14	18	14	45	33	7
Hægebostad	76	15	2	3	2	8	6	1
Njardarheim	634	126	19	25	19	63	47	9
Sum S-R	6154	1224	185	246	185	615	453	89